

ASIA Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Neste Markkinointi Oy, Pirjo Haasto

Puhdistettavan alueen sijainti

Puhdistettavan alueen osoite: Paul Hallvarin katu 2

Kiinteistöt: Etelätulli 598-1-19-1

Kiinteistön omistaja

Pietarsaaren kaupunki

Kiinteistön haltija: BC Real Estate c/o Saxum Oy

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä riittävän ajoissa kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen vaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle 5.9.2022.

Kiinteistön omistajan kuuleminen

Kiinteistön omistajaa ei ole erikseen kuultu asiassa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaista ei ole kuultu asiassa.

Aiemmat viranomaispäätökset ja lausunnot

- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136§ mukaisen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen johdosta, 4.4.2016.

- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto pilaantuneen maaperän kunnostuksesta, polttoaineiden jakeluasema Paul Hallvarin katu 2, Pietarsaari. 20.2.2018.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

- Neste Pietarsaari Etelätulli (as.nro 423) Paul Hallvarin katu 2, 68600 Pietarsaari. Maaperän pilaantuneisuusselvitys ja purkutyön aikainen maaperän kunnostussuunnitelma. AFRY Finland Oy, 23.8.2022.
- Maaperän pilaantuneisuuden kunnostus, Loppuraportti. Polttoaineen jakeluasema Neste Oil -automaatti Pietarsaari Etelätulli (asema 423) Pöyry Finland Oy, 27.9.2017.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Kiinteistöllä on harjoitettu polttoaineen jakelua 1960-luvulta lähtien. Liikerakennuksen kellarikerroksessa sijaitsee käytöstä poistettu öljysäiliö.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

Rakennus sekä kiinteistön vuokraoikeus on siirtynyt BC Real Estate Oy:n omistukseen 2006. Neste Markkinointi Oy omistaa vuokratulla määräalalla toimivan kylmäjakeluaseman, jonka toiminta jatkuu. Jakeluasema on siirtynyt Nesteen omistukseen v.2005. Kiinteistöllä sijaitsee lisäksi aiemmin myymälä-kahvilakäytössä ollut rakennus sekä pesuhalli, jotka eivät ole tällä hetkellä käytössä. Liikerakennus aiotaan purkaa.

Kiinteistön asemakaavamerkintä on LH eli huoltoasemarakennusten korttelialue. Kaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen ei ole suunnitteilla muutoksia.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Kohdealueen pintamaa on liikennöitäviltä osin asfaltoitu 0,05 m syvyydelle. Asfaltin alapuolella on hiekkaista soraa ja tai hiekkamoreenia 0,2–0,5 m. Tutkitun alueen pintamaa on mursketta 0,2 m syvyydelle. Pääasiallinen pohjamaalaji tutkimusalueella on (silttinen)hiekkamoreeni tai silttinen (karkea) hiekka. Kallionpinta vaihtelee alueella noin 3–3,5 metrin syvyydellä. Pisteiden KP104 ja 106 alueella esiintyi täytöissä turvetta, hiekkaa, puuta ja tiiltä 0,5–2,0 m

syvyydellä. Tutkimuspisteissä havaittiin polttoaineen hajua seuraavasti: KP107 2,0-3,5 m ja KP109 3,0-3,5 m.

Tutkimuskohde ei sijoitu pohjavesialueelle eikä sen vettä hyödynnetä talousvesikäytössä. Lähin pohjavesialue, Bredskär (vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, 1059801) sijaitsee noin 3 km päässä kohteesta länsi-luoteeseen. Pohjaveden virtaussuunta on karttatarkastelun ja pohjaveden pinnan mittaus tulosten perusteella koilliseen. Pohjavesipinta vaihteli mittausajankohtana 28.9.2021 putkissa (PVP103, PVP107 ja PVP110) 2,8–3,0 m syvyydellä maanpinnasta. Kallion päällä oleva vesikerros on kohteessa ohut ja voi olla myös vajovettä.

Lähin pintavesistö, Permofladan on noin 2 km länteen/koilliseen.

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehtyt maaperä-, pohja- ja pintavesitutkimukset

Aikaisemmin huoltoasemakäytössä olleessa rakennuksessa on tehty haitta-ainekartoitus (raportti 1.11.2019/Pohjanmaan erikoispurku).

Kiinteistöllä on tehty pilaantuneisuustutkimus 31.5.2005 KS Geokonsult Oy:n toimesta sekä tarkentavia tutkimuksia 20.1.2016 Pöyry Finland Oy:n toimesta.

Tutkimuksessa havaittiin maaperän puhdistustarve mittarikentällä, säiliöiden alueella ja öljynerottimen kohdalla. Maaperä kunnostettiin liikenneasemalla tehtyjen uudistustöiden yhteydessä 7.7.-9.8.2017.

Uudistustöiden yhteydessä aseman vanhat 1-vaippasäiliöt (6 kpl) poistettiin maaperästä ja ne korvattiin uusilla, välitilan vuodonilmaisujärjestelmällä varustetuilla 2-vaippasäiliöillä maaperän kunnostustöiden yhteydessä. Samassa yhteydessä uusittiin imuputkistot mittarikenttien alueella ja viemärointi (PEK/NOK). Jakelumittareiden, säiliöiden ja öljynerottimen alapuolelta ja ympäriltä poistettiin pilaantunutta maa-ainesta.

Nyt kohteena olevalla alueella tehtiin pilaantuneisuustutkimus 27.-28.9.2021 (Afry Finland Oy 2021), jossa todettiin tutkimusalueen maaperässä kohonneita öljyhiilivetytypitoisuuksia. Maaperä- ja pohjavesitutkimuksia tehtiin 12 tutkimuspisteessä (pisteet KP101-KP112). Tutkimukset kohdistettiin kiinteistön länsilaidalle, purettavan rakennuksen ympäristöön, jossa aikaisempia tutkimuksia ei ollut tehty.

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Vuoden 2021 tutkimuksessa tutkittiin laboratoriossa 10 maanäytteestä öljyhiilivedyt C5-C40 (sis. liuottimet, VOC).

Purettavan rakennuksen pohjoispuolella näytteessä KP107 (2,0–3,0 m) havaittiin keskitisleitä (C10-C21) Vna 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvon (1000 mg/kg) ylittävä pitoisuus 1400 mg/kg. Muilta osin öljyhiilivetyjen pitoisuudet alittivat kynnysarvotason.

Pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Vuoden 2021 tutkimuksessa tutkittiin laboratoriossa kolmesta pohjavesinäytteestä öljyhiilivedyt C5-C40 (sis. liuottimet, VOC). Näytteet otettiin putkista PVP103, PVP107 ja PVP110. Haihtuvien öljyhiilivetyjen kokonaispitoisuudet (TVOC, C5-C10) olivat kaikissa näytteissä analyysin määrittämisrajan alittavia. BTEX-yhdisteitä, MTBE:tä, TAME:a ja ETBE:ä ei havaittu. Keskitisleitä (C10-C22) havaittiin putkissa PVP103 ja PVP107 välillä 0,036–0,194 mg/l ja raskaita öljyhiilivetyjä (C22-C40) esiintyi ainoastaan putkessa PVP107 0,063 mg/l.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Haitta-ainepitoisen maa-aineksen määrä on arviolta 100 m³ltr. Kunnostustavoitteiksi esitetään ylempiä ohjearvoja havaituille öljyhiilivety-yhdisteille:

Yhdiste	Ylempi ohjearvo mg/kg
Bentseeni	1
Tolueeni	25
Etyylibentseeni	50
Ksyleenit	50
MTBE/TAME	50
Bensiinijakeet C5-C10	500
Keskitisleet C11-C21	1000
Raskaat öljyhiilivedyt C22-C40	2000

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet sekä työn toteuttaminen

Ottaen huomioon ko. kohteen luonteen, öljyhiilivetyjen pitoisuustasot, soveltuvin ja kustannustehokkain kunnostusmenetelmä toimenpidealueella on massanvaihto, koska kohteen alueella tullaan poistamaan maanalaisia laitteita ja rakenteita ja siten tekemään

maaperän kaivua. Massanvaihto voidaan toteuttaa muiden kaivutöiden yhteydessä.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Maarakennustöiden yhteydessä kaivettava maa-aines hyödynnetään pohjakerrosten täytöissä, mikäli se on rakentamiskelpoista. Kynnysarvotasot ylittäviä, mutta kunnostuksen tavoitetasot alittavia rakentamiskelpoisia massoja voidaan hyödyntää täyttömateriaalina yli 0,5 m syvyydellä.

Mikäli kaivantoon kertyy öljyistä pohjavettä, sen poistamiseen käytetään loka-autoa tai aseman öljynerotinta.

Mikäli pilaantunutta maata tai betonia havaitaan, se kaivetaan ylös, lastataan ja kuljetetaan luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan. Vastaanottopaikat ilmoitetaan valvovalle viranomaiselle ennen materiaalien kuljetusta.

Muut työmaalla syntyvät purkujätteet kerätään, lajitellaan ja toimitetaan luvanvaraisiin jätteen vastaanotto- tai keräyspisteisiin.

Kohteessa ei varastoida pilaantuneita massoja lukuun ottamatta lyhytaikaista kasalle laittoa massojen lajittelemiseksi.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Massanpoiston yhteydessä maa-ainesten öljyhiilivetytypitoisuuksia seurataan valvojan toimesta PetroFlag-pikatestillä ja haihtuvien yhdisteiden esiintymistä PID-kenttämittarilla.

Mikäli jostakin rajoittavasta tekijästä johtuen tavoitepitoisuuksia ei saavuteta, laaditaan ylityksistä riskitarkastelu, missä arvioidaan aiheuttavatko ylitykset haittaa ympäristölle tai terveydelle.

Maaperän kunnostustoimet ovat riittäviä, kun kaivannosta otettujen kenttätestien ja laboratoriossa analysoitujen kontrollinäytteiden öljyhiilivetytypitoisuudet alittavat kunnostuksen tavoitepitoisuudet.

Puhdistamisen terveys- ja ympäristövaikutukset ja niiden ehkäisy

Työmaa-alueella saavat liikkua ainoastaan turva- ja suojalaitteilla asianmukaisesti varustautuneet kaivutyöhön osallistuvat henkilöt. Rakentamisalue eristetään suojapuomeilla ja merkeillä. Alueelta poistettavat öljyhiilivetyjen pilaamat maat kuljetetaan pois tarkoitukseen soveltuvalla kalustolla. Maa-aineskuormat peitetään tarvittaessa maa-aineksen pölyämisen ja varisemisen estämiseksi. Pilaantuneen maan kulkeutuminen auton- ja työkoneiden renkaiden mukana estetään.

Mikäli kaivantoon kertyy pohja- tai sadevettä, käytetään tarvittaessa aseman olemassa olevaa öljynerotinta vesien käsittelyyn tai loka-autoa veden poistoon. Työmaaliikenne järjestetään siten, että toiminnasta on mahdollisimman vähän häiriötä kiinteistön ja naapurikiinteistöjen toiminnoille.

Varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin

Tutkimusten perusteella kohteessa esiintyy öljyhiilivedyillä pilaantunutta maata. Kohteessa varaudutaan kuitenkin siihen, että myös aiemmin tuntemattomia kohonneita haitta-ainepitoisuuksia esiintyy vähäisissä määrin. Arviota kohteen maaperän pilaantuneisuudesta tarkennetaan purkukaivujen yhteydessä.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Puhdistustyön aloitusilmoitus toimitetaan ympäristötekniikan valvojan toimesta Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle sekä Pietarsaaren kaupungin ympäristöviranomaiselle ja kiinteistön omistajalle. Ilmoituksessa kerrotaan työn aikataulu sekä vastuuhenkilöiden nimet ja yhteystiedot.

Työmaavalvoja seuraa ja ohjaa kunnostustyön etenemistä ja kirjaa suoritettavat toimenpiteet ja tapahtumat työmaapäiväkirjaan. Mikäli alueelta poistetaan pilaantuneita maa-aineksia, varustetaan kuormat pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjoilla. Siirtoasiakirjat säilytetään vähintään kuusi vuotta kunnostuksen hyväksymisestä valvojan arkistossa. Suunnitelluista ja otetuista kontrollinäytteistä (määrä ja sijainti) pidetään kirjaa, ja ne raportoidaan. Tehdyistä maaperään kohdistuneista tutkimus- ja mahdollisista puhdistustoimenpiteistä sekä toimenpiteiden jälkeisestä riskitilanteesta laaditaan loppuraportti, joka toimitetaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Pietarsaaren kaupungin ympäristöviranomaiselle sekä kiinteistönomistajalle kolmen kuukauden kuluttua työn päättymisestä.

Viranomaisen ratkaisu

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut Pietarsaaren kaupungissa sijaitsevan kiinteistön 598-1-19-1 pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen ja hyväksyy sen seuraavin määräyksin:

Puhdistustavoitteet

1. Alue tulee puhdistaa sellaiseen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Alueelta tulee poistaa pilaantuneet

maa-ainekset, joiden bentseenin, tolueenin, etyylibentseenin, ksyleenin, MTBE/TAME:n, bensiinijakeiden, keskitisleiden tai raskaiden öljyhiilivetyjen pitoisuudet ylittävät ylemmät ohjearvot. Lisäksi alueelta tulee poistaa jätteensekaiset maa-ainekset, jotka sisältävät jätettä yli 10 tilavuusprosenttia.

2. Päätös on voimassa viisi vuotta. Mikäli puhdistamiselle on tarpeen hakea lisää aikaa, on asiasta tehtävä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi perusteltu esitys. Esitys on toimitettava tiedoksi myös Pietarsaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kiinteistön omistajalle.

Alueen yleinen hoito ja järjestys

3. Puhdistettava alue on aidattava ja varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.
4. Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

5. Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 9 mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottopaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineita.
6. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavat haitta-ainepitoiset maa-ainekset on pidettävä erillään kaivun, lastaamisen, mahdollisen välivarastoinnin ja kuljetuksen aikana.
7. Kaivettuja maa-aineita voidaan tarvittaessa välivarastoida kaivualueiden läheisyydessä esim. näytteiden analysoinnin vaatiman ajan. Välivarastoinnin on oltava mahdollisimman lyhytaikaista ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten suoto- ja valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. Valvoja voi tarvittaessa antaa määräyksiä maa-ainesten peittämisestä tai muista tarvittavista toimenpiteistä.

8. Mikäli välivarastointi toteutetaan päälystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin päätyttyä.

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttö

9. Puhdistettavalla alueella voidaan hyödyntää sieltä kaivettavia maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä määräyksen 1 mukaisia puhdistustavoitteita ja jotka sisältävät jätettä alle 10 tilavuusprosenttia. Hyötykäytettäviä maa-aineksia ei saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen.
10. Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä.
11. Hyötykäytettyjen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja hyödyntämispaikat on dokumentoitava ja merkittävä kiinteistöä koskeviin asiakirjoihin. Selvitys maa-ainesten hyötykäytöstä on liitettävä määräyksessä 20 edellytettyyn loppuraporttiin.

Maa-ainesten kuljettaminen

12. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle toiminnanharjoittajalle. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi ja liikenne on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu pöly- tai meluhaittoja. Lisäksi pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen

13. Kaivutyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa jäännöspitoisuusnäytteet. Ne on otettava niin, että kaivualueen maaperään jäävät haitta-ainepitoisuudet tulevat luotettavasti selvitettyiksi. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.
14. Kohonneita, kynnysarvo- tai alueen taustapitoisuustason ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset tulee merkitä selkeästi erottuvalla huomiorakenteella.

Pilaantuneen veden käsittely

- 15.** Pilaantuneen maan kaivantoihin mahdollisesti kertyvästä vedestä on otettava edustavia vesinäytteitä. Näytteistä on tutkittava alueella tehdyissä maaperätutkimuksissa todetut haitta-aineet.
- 16.** Tarvittaessa vesi on poistettava esimerkiksi imuautolla tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla. Jos kaivantoihin kertyvä vesi viemäroidään, on veden viemärointiin pyydettävä lupa alueen vesihuollosta vastaavalta laitokselta ja noudatettava sen antamia ohjeita ja määräyksiä.

Tiedottaminen, valvonta, kirjanpito ja raportointi

- 17.** Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Valvonnasta vastaavan nimi ja yhteystiedot sekä puhdistuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava kirjallisesti Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Pietarsaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle ennen toimenpiteiden aloittamista. Edellä mainituille tahoille on ilmoitettava myös tämän päätöksen mukaisten puhdistustoimenpiteiden lopettamisajankohta.
- 18.** Mikäli puhdistustyön aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu aiemmissa tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle, Pietarsaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle jatkotoimenpiteiden sopimiseksi.
- 19.** Työn aikana on pidettävä kirjaa näytteenottosuunnitelman mukaisesti maaperänäytteenotosta, eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista ja määräistä sekä puhdistettavalla alueella hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista, määräistä ja hyödyntämispaikoista.
- 20.** Tämän päätöksen mukaisista tutkimus- ja puhdistustoimenpiteistä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä puhdistustyön toteuttaminen ja karttapiirustus toteutuneista kaivualueista ja -syvyyksistä, kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta näytteenotosta, kirjanpitotiedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista, haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen alueella, analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottoaikojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä sekä yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta

ja käsittelystä. Raporttiin on liitettävä yhteenveto pilaantuneiden maa-ainesten siirtoasiakirjoista. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy asetettuun puhtaustasoon, on loppuraportissa esitettävä maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Loppuraportti on toimitettava Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Pietarsaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle kolmen kuukauden kuluessa kaivutyön loppuunsaattamisesta.

Määräysten ja päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Asetuksessa luetellaan seikat, jotka on otettava arvioinnissa huomioon. Ilmoituksessa esitetty maaperän ja pohjaveden puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää asetuksen vaatimukset.

Pilaantunutta maaperää puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esim. maaperässä todetaan uusia haitta-aineita, maaperässä todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tutkimuksista, pilaantunut alue on arvioitua laajempi tai kaikkea pilaantunutta maa-ainesta ei voida poistaa. Tämän vuoksi

valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana. (Määräys 18.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Määräyskohtaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä ja pohjavesi (*pilaantunut alue*) tulee puhdistamaan siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen. Näytteenotolla varmennetaan edellytettyjen puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tieto maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista. (Määräykset 1.–2.)

Pilaantuneen maan kaivualueet on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta ja muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle. (Määräys 3.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään, ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. (Määräykset 3., 4., 7.–9. ja 12.)

Jätelain 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista käyttää uudelleen, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään. (Määräys 5.)

Jätelain 29 §:n mukaisesti maaperän ja pohjaveden puhdistustyön yhteydessä kaivettavat jätejakeet on edellytetty toimitettavaksi hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottopaikkaan. (Määräys 5.)

Jätelain 15 §:ssä säädetään lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi

järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. (Määräys 6.)

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle. (Määräys 12.)

Valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (179/2012) 11 §:n mukaan jäte voidaan kuljettaa peitettynä, jos siten voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana. Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi ja haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 12.)

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista ja niiden vahvistamisesta on säädetty valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen 24 §:ssä. (Määräys 12.)

Ympäristönsuojelulain 209 § n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (Määräykset 10., 13. ja 15.)

Päätöksessä on hyväksytty ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisesti puhdistustyön yhteydessä kaivettujen haitta-ainepitoisuuksiltaan ylemmät ohjearvot alittavien maa-ainesten hyötykäyttö puhdistettavalla alueella. Maita ei kuitenkaan saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen, jottei niistä aiheudu riskiä orsi-/pohjaveden laadulle. Päätöksessä on edellytetty täytöissä hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien ja sijoituskohteiden dokumentointia, jotta maa-ainekset voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä. (Määräykset 9. ja 11.)

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvilläölovelvollisuus).

Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminta on järjestettävä niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Puhdistettavan alueelta mahdollisesti syntyvän pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle

eivätkä aiheuta enempää maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräykset 15. ja 16.)

Ympäristönsuojelulain 172 §:ssä ja jätelain 122 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset 17.–20. on annettu viranomaisvalvonnan kannalta. Puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehty näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 3, 4, 11, 24 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamisesta (341/2009)

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus (1259/2021) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2022

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 495 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2022 (1259/2021) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 55 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 9 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun

päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2022 (1259/2021) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa viisi vuotta päätöksen antopäivästä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Ilmoituksen tekijälle (sähköisesti)

Tiedoksi

Pietarsaaren kaupunki (sähköisesti)

Pietarsaaren kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)

Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa <https://www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa>.

Tietojärjestelmään merkitseminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä olevassa valitusosoituksessa.

Liite ELY-keskuksen päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Milloin päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vaatimatta, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi seitsemäntenä päivänä päätökseen merkitystä postiinjättöpäivästä, ellei muuta näytetä. Milloin päätös on lähetetty sähköisenä viestinä vastaanottajan suostumuksella, se katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään. Jos kyseessä on yleistiedoksianto tai julkinen kuulutus, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen/kuulutuksen julkaisemisesta.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei tarvitse esittää, jos: 1) päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa; 2) asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa; 3) valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle. Valitus liitteineen voidaan toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen voi tehdä Vaasan hallinto-oikeuteen myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomais toiminnassa annetussa laissa (13/2003). Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Suljetussa laitoksessa oleva voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laitoksessa hoitamaan, tai laitoksen johtajalle ja tämän on toimitettava valitus viipymättä toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 €. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, Vaasa, 4. krs
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 56 42780
Puhelinvaihde:	029 56 42611
Faksi:	029 56 42760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
Aukioloaika:	ma-pe klo 8.00–16.15

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja EPOELY/607/2016 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/607/2016 har godkänts elektroniskt

Rantataro Tilda 16.09.2022 15:15

Viitaniemi Katja 16.09.2022 15:15